

Grey Scale #13

A 1 2 3 4 5 6 M 8 9 10 11 12 13 14 15 B 17 18 19

AKADEMIA SZTABU GENERALNEGO
im. Generała Broni Karola Świerczewskiego

ODDZIAŁ WOJSK OPK I LOTNICTWA
KATEDRA TAKTYKI LOTNICTWA

JAWNE

Egz. Nr

1

plk dypl. Ryszard SEREGIET

**Temat: PRACA SZTABU PUŁKU
LOTNICZEGO WYKONUJĄCEGO
ZADANIA WSPARCIA**

(Skrypt)

WARSZAWA

STYCZEN

1972

135
AKADEMIA SZTABU GENERALNEGO
im. Generała Broni Karola Świerczewskiego

ODDZIAŁ WOJSK OPK I LOTNICTWA
KATEDRA TAKTYKI LOTNICTWA

JAWNE

Egz. Nr 1

plk dypl. Ryszard SEREGIET

Temat: PRACA SZTABU PUŁKU
LOTNICZEGO WYKONUJĄCEGO
ZADANIA WSPARCIA

(Skrypt)

43042

WARSZAWA

STYCZEŃ

1972

AKADEMIA SZTABU GENERALNEGO
in.gen.broni K.Świerczewskiego

ODDZIAŁ WOJSK OPK I LOTNICTWA
KATEDRA TAKTYKI LOTNICTWA

DO UŻYTKU
SŁUŻBOWEGO **TAJNE**

ZATWIERDZAM
SZEF KATEDRY TAKTYKI LOTNICTWA

TAJNE

Egz.nr... 1

płk doc. dr J. MALINOWSKI

Dnia 24 grudnia 1971 r.

PRZEKLASYFIKOWANO
Protokół Nr 12657

PODSTAWA
Ustawa z dnia 22 stycznia 1969 roku
art. 86 ust. 2
(Dz.U. RP Nr 11 poz. 95)
.....
podpis

płk dypl. Ryszard SEREGIET

Temat: "PRACA SZTABU PUŁKU LOTNICZEGO WYKONUJĄCEGO
ZADANIA WSPARCIA"

/Skrypt/

BIBLIOTEKA PAŁACOWA ABG WP
Archiwum Działu Historii Specjalnych
Nr ewid.

143042

WARSZAWA

Styczeń

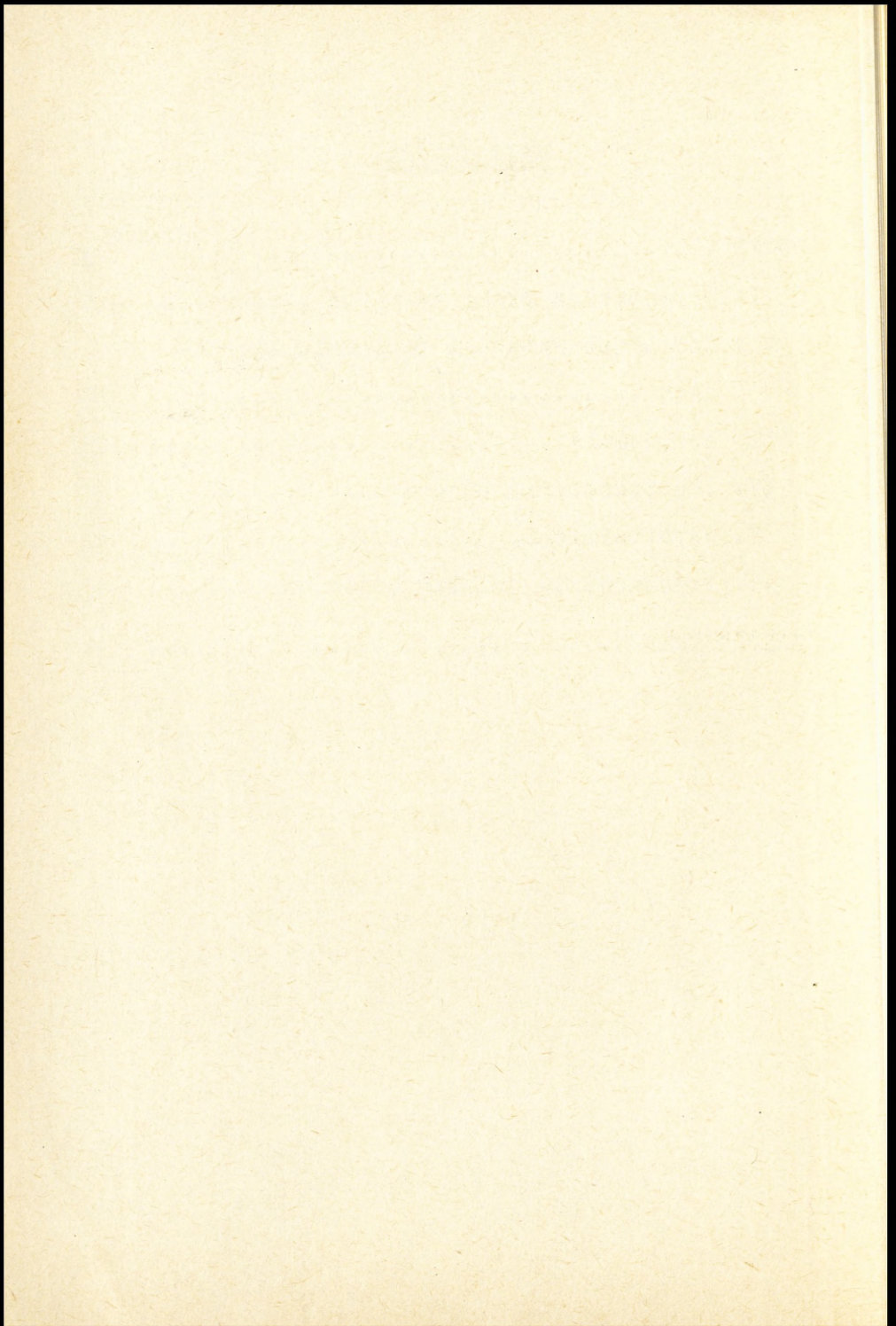
1972 r.,

JAWAL

SPIS TREŚCI:

	<u>Str.</u>
WSTĘP	5
I. Organizacja pracy wewnątrz sztabu	8
II. Szkolenie sztabu i personelu latają- cego	19
III. Dowodzenie	23
IV. Zabezpieczenie bojowe	34
V. Współdziałanie	47
VI. Podsumowanie działań bojowych	52
ZAKOŃCZENIE	56

W S T U P

Lotnictwo, z tytułu swoich właściwości bojowych, najczęściej wykonuje zadania na korzyść wojsk lądowych i marynarki wojennej. W zależności od swego przeznaczenia może wykonywać zadania : wsparcia wojsk, osłony wojsk i różnych obiektów, rozpoznania powietrznego, przewozu wojsk oraz ładunków itp.

Ponieważ temat skryptu dotyczy pracy sztabu związanej z zagadnieniami wsparcia o tym więc będzie głównie mowa.

Do wykonywania zadań wsparcia wojsk lądowych przeznaczone jest przede wszystkim lotnictwo myśliwsko-szturmowe, myśliwsko-bombowe i bombowe frontowe. W niektórych okolicznościach zadanie wsparcia wojsk może wykonywać również lotnictwo myśliwskie, a nawet LBDZ /z OND/. Wypadki użycia LBDZ do zadań wsparcia uważać należy za sporadyczne i dlatego w materiale niniejszym nie będzie się omawiać pracy sztabów oddziałów, bądź związków tego lotnictwa.

Tak więc wojska lądowe otrzymują pomoc na polu walki w formie wsparcia lotniczego, głównie od lotnictwa myśliwsko-szturmowego i myśliwsko-bombowego wykonywanego przez pułki zorganizowane najczęściej w dywizje /DLSzR/, a niekiedy i przez samodzielne pułki /splmb/.

Pułk lotnictwa myśliwsko-szturmowego^{1/} wykonujący zadania wsparcia może wykonywać uderzenia na następujące obiekty:

- niszczyć i obezwładniać środki ogniowe npla na stanowiskach ogniowych i w marszu, a szczegól - nie baterie rakiet klasy "ziemia-ziemia" i baterie artylerii atomowej;
- zwalczać wojska npla w marszu i w rejonach ześrodkowania i środki ogniowe w marszu i na SO;
- zwalczać wojska i środki desantów powietrznych na ziemi /i niekiedy w powietrzu/ oraz desant morski na środkach desantowych na lądzie/szczególnie podczas lądowania/;
- zwalczać środki systemu OPL nieprzyjaciela w ramach zabezpieczania wysadzenia desantów powietrznych;
- niszczyć obiekty i urządzenia systemu dowodzenia npla;
- niszczyć przeprawy i mosty npla oraz jego transport lądowy i wodny;
- blokować i niszczyć obiekty na lotniskach npla oraz samoloty na nich;
- prowadzić rozpoznanie powietrzne na korzyść wspieranych wojsk lądowych i lotnictwa.

W pierwszych dniach wojny plmsz może również otrzymać zadanie zwalczania środków napadu powietrznego npla w powietrzu w systemie OPK lub dzia-

1/ Praca sztabu plmb, plb a także plm wykonującego zadania wsparcia jest prawie taka sama jak i w plmsz i dlatego oddzielnie omawiana nie będzie.

lać w ramach pierwszego uderzenia /strategicznego/. Zadania te jednak nie mieszczą się w ramach tematu tego skryptu.

Pułk lotnictwa myśliwsko-szturmowego, wydzielony do wykonywania zadań wsparcia, najczęściej będzie zwalczał środki ogniowe i odwody nieprzyjaciela oraz prowadził rozpoznanie. Zadania te charakteryzują się tym, że wymagają najczęściej natychmiastowych uderzeń.

Wspomniane zadanie pułk z reguły otrzymuje z DLSzR. Konkretnie obiekty i czas uderzeń w ramach tego zadania mogą być niekiedy precyzowane pułkowi bezpośrednio przez WSD DLSzR.

W zależności od rozwoju sytuacji na polu walki, niektóre zadania trzeba będzie wykonywać niezwłocznie, inne zaś po upływie pewnego czasu.

W pierwszym przypadku dowództwo i sztab mogą rozporządzać zaledwie kilkunastoma minutami na przygotowanie uderzenia, w drugim natomiast może mieć do dyspozycji przynajmniej kilka godzin.

Metoda pracy sztabu nad przygotowaniem i organizacją wykonania uderzenia, w tym i wypracowania decyzji, w dużym stopniu będzie więc zależała od ilości rozporządzalnego czasu i potrzebnych do tego danych.

Jednakże bez względu na to czy wykonanie zadania przez pułk /lub jego pododdziały/ będzie przebiegało w warunkach ograniczonego czasu, czy też dostatecznej jego ilości, w procesie dowodzenia wykonaniem tego zadania muszą występować okresy:

- przygotowania i organizacji wykonania uderzenia /zadania/;
- kierowania wykonaniem uderzenia /zadaniem/;
- podsumowania rezultatów wykonania uderzeń /zadania/.

Podstawowe czynności przewidziane do wykonania przez sztab pl w pierwszym okresie to okazanie pomocy dowódcy w wypracowaniu wszechstronnej decyzji i przekazanie jej do wykonawców; w okresie drugim - kierowanie przebiegiem startu, lotem załóg na zadanie bojowe, zwalczaniem celów, do prowadzeniem załóg na lotnisko lądowania i kierowanie jego przebiegiem. W trzecim okresie sztab ocenia rezultaty wykonanego uderzenia, ujawniając przy tym niedociągnięcia, jak też wnioski na zapobieganie im podczas uderzeń następnych. Ponadto w okresie tym sztab pl powinien złożyć sprawozdanie do sztabu nadrzędnego o przebiegu wykonania zadania.

Jest rzeczą oczywistą, że sprawna praca sztabu pułku lotniczego, wykonującego zadania wsparcia, w dużej mierze będzie zależała od właściwej organizacji pracy wewnątrz sztabu.

I. ORGANIZACJA PRACY WEWNĄTRZ SZTABU

W okresie pokojowym sztab pułku rozmieszcza się zazwyczaj w wygodnych pomieszczeniach przeznaczonych do tego celu budynku, w pobliżu lotniska, na którym bazują eskadry pułku. Na okres działań bojowych i ćwiczeń sztab pułku powinien przenosić

się na stanowisko dowodzenia, które we współczesnych warunkach powinno być zainstalowane w schronie przeciwatomowym, znajdującym się w takiej odległości od eskadr i innych pododdziałów pułku, aby zachować warunki kierowania /dowodzenia/ ich działalnością zarówno na ziemi, jak i w powietrzu, w rejonie lotniska, na trasie i nad celem.

Warunki dobrej pracy sztabu pułku może zapewnić schron /jeden lub dwa oddzielne/ przeznaczony na SD i posiadający w sumie nie mniej niż 5-6 pomieszczeń. W pomieszczeniach tych urządzi się miejsca pracy personelu SD oraz oficerów sztabu i służb. Ponadto umieszcza się tam odpowiednie urządzenia /planszety, tablice lub świetlne tablo gotowości i działań bojowych, wykresy itp./, ułatwiające pracę sztabu i zorganizowanie odpowiedniej łączności.

Właściwe rozmieszczenie oficerów sztabu na SD zapewnia dobre warunki pracy. Przy rozmieszczaniu ich należy kierować się pokrewieństwem wykonywanych przez poszczególnych oficerów czynności. Dowódca wraz z szefem sztabu, oficerem operacyjnym i rozpoznawczym mogą pracować wspólnie w pomieszczeniu operacyjnym /pokój dowodzenia bojowego/. Szefowie służb powinni pracować w innym pomieszczeniu, ale przylegającym do sali operacyjnej. Oddzielne pomieszczenia powinni mieć: oficer łączności specjalnej, kancelaria tajna i węzeł łączności. Ponadto musi być również oddzielne pomieszczenie do odpoczynku.

Środki łączności SD pułku winny zapewniać łączność SD ze sztabem i SD dywizji, z eskadrami, ze sztabem bz, z dđl i DOTS, ze startem, z samolotami w powietrzu, z punktem naprowadzania, z siecią powiadamiania, ze środkami obrony lotniska, z zapasowym SD i SSD oraz z miejscem wypoczynku - oficerów sztabu i personelu latającego.

Należyta organizacja wypoczynku i dyżurów w sztabie również ma wpływ na skuteczną i rytmiczną pracę sztabu. Za organizację wypoczynku odpowiada szef sztabu. Na podstawie bieżącej oceny sytuacji i w porozumieniu z dowódcą pułku powinien on ustalać dyżury oficerów sztabu i personelu SD na SD. Określa się w jakich okresach /dzień, noc, pogoda nielotna lub lotna itp./, i którzy oficerowie mają pełnić dyżur, a którzy w tym czasie powinni odpoczywać. Ustala się przy tym rodzaj i sposób wykonywania przewidzianych dla dyżurujących czynności. Chodzi tutaj o przypadki takie jak otrzymywanie zadań pod nieobecność dowódcy i szefa sztabu na SD /noc/, napad na lotnisko lub sztab itp. Oficer dyżurujący podczas dyżuru powinien znajdować się w sali operacyjnej i załatwiać na bieżąco wszystkie sprawy nie wymagające udziału w nich dowódcy lub szefa sztabu.

W wypadkach koniecznych np. otrzymanie nowego zadania lub jego zmiany, napad na lotnisko itp. powiadamia, w zależności od potrzeb, dowódcę bądź szefa sztabu. Równocześnie w razie potrzeby sam wykonuje różne wstępne przedsięwzięcia związane

z rozwiązaniem danego zagadnienia /ogłasza alarm dla określonego pododdziału itp./.

Sprawę dyżurów w sztabie reguluje się drogą opracowania odpowiedniego wykresu dyżurów i bie - żącego jego korygowania w koniecznych przypadkach.

Na sprawną pracę sztabu pułku niepośledni wpływ ma również odpowiednia organizacja obiegu informacji.

W pl wykonującym zadania wsparcia informacja powinna być zorganizowana pomiędzy:

- A - sztabem pl a sztabem nadrzędnym /DLSzR/;
- B - sztabem pl a sztabem współdziałającym lub sąsiednim /plt, plm, WSD DLSzR/;
- C - wewnątrz samego sztabu pl;
- D - sztabem pl a pododdziałami podległymi /eskadrami, bz itp./.

Ad A. Jeżeli chodzi o zakres inicjatywy dotyczącej obiegu informacji w ogniwie: sztab DLSzR - sztab plmsz można ją podzielić następująco:

a/ Dane przesyłane ze sztabu DLSzR i niezbędne dla pułku. Będą one dotyczyły głównie zagadnień:

- uprzedzania o nowych zadaniach lub zmiany zadań otrzymanych poprzednio;
- sytuacji na ziemi i w powietrzu w rejonie działań i bazowania pułku;
- wiadomości z rozpoznania, a szczegól - nie przewidywanych dla pl obiektów uderzeń w ramach zadań...

- współdziałania z wojskami lądowymi /syg - nały, czas uderzeń, podział celów/;
 - wszelkiego rodzaju uzupełnień /personelu latającego, wszelkich środków zaopatrzenia itp./;
 - sytuacji lotniskowej związanej ze zmianą miejsca bazowania;
 - zmian w postanowieniach dotyczących za - bezpieczenia bojowego przekazanych wcześniej równocześnie z zadaniem bojowym i organizowanych przez dywizję;
 - informacji związanych ze zmianą systemu dowodzenia dywizji i uprawnień /postanowień/ obowiązujących w tym systemie itd.
- Wszystkie te i podobne dane sztab dywizji musi przekazywać do sztabu pułku.

b/ Dane zaś, przekazywane z plmsz do DLSzR można z kolei również podzielić na dwie grupy a mianowicie: informacje przekazywane na polecenie dywizji^{1/} oraz te, które sztab pułku wysyła z własnej inicjatywy.

Do grupy pierwszej można zaliczyć:

- wiadomości o stanie gotowości bojowej pododdziałów pułku;
- informacje związane ze zużyciem zaopatrzenia i środków bojowych oraz stanem lotniska;

1/ Ich rodzaj, zakres i terminy przekazywania będą najczęściej nakazane przez dywizję.

- dane dotyczące rezultatów wykonywania zadań nakazywanych przez dywizję itp. Do drugiej grupy należą przede wszystkim informacje związane ze zdobywaniem wszelkich danych o wojskach i obiektach npla, podczas wykonywania zadań bojowych, głównie o środkach napadu jądrowego i celach ruchomych.

Informacja w podanym wyżej zakresie jest przekazywana ustnie za pomocą technicznych środków łączności, dalekopisów oraz drogą wymiany dokumentów bojowych, w tym i sprawozdawczych.

Ad B. Informacje wymieniane pomiędzy sztabem plmsz a sztabami plt i plm będą z reguły dotyczyły zagadnień wspólnego wykonywania zadań, a w pierwszym rzędzie przebiegu realizacji uzgodnionych między sobą bądź nakazanych z góry czynności. Na przykład, powiadomienie sztabu plt o czasie startu samolotów pułku w celu obezwładnienia środków OPL npla na trasie przelotu transportowców, o zmianie decyzji na zwalczanie tych środków. Niekiedy informacje te mogą dotyczyć sytuacji w rejonie lotniska bazowania na przykład: o napadzie grup dywersyjnych, niebezpiecznych zjawiskach pogody lub innych wiadomości. W podobny sposób sztab plt informuje sztab plmsz.

Pułk lotniczy, wykonujący zadania wsparcia ma mieć bezpośrednią łączność i może wymieniać informacje z WSD DLSzR. Ze strony WSD DLSzR może to być sprecyzowanie obiektu uderzenia albo przekazywanie danych z rozpoznania uzyskanych w sztabie APanc. Natomiast pułk ze swojej strony powinien przekazać do WSD DLSzR dane dotyczące stanu i stopni gotowości bojowej eskadr.

Wymiana informacji w tych ogniwach odbywa się z zasady ustnie za pomocą technicznych środków łączności.

Ad C. Informacja wewnątrz sztabu pułku polega na ciągłym, wzajemnym, systematycznym przekazywaniu zainteresowanym /dowódcy, szefowi sztabu, oficerom sztabu i służb/ wiadomości o:

- sytuacji taktyczno-operacyjnej w wymaganym zakresie;
- danych z rozpoznania, a szczególnie o przewidywanych obiektach uderzeń w ramach wsparcia;
- charakterystyce obiektów uderzeń;
- stanie i ilości środków bojowych oraz zaopatrzenia /w magazynach pułku/;
- możliwościach bojowych /obliczenia specjalistów/ sił /pododdziałów/, znajdujących się w gotowości bojowej w stosunku do przewidywanych obiektów uderzeń; możliwości w czasie, promieniu działania itp.

Celem tej informacji jest stworzenie warunków maksymalnie szybkiego wypracowania uzasadnionej decyzji oraz zabezpieczenie wprowadzenia jej w życie. Informacja wewnątrz sztabu może być realizowana różnymi sposobami i środkami. Dane o sytuacji taktyczno-operacyjnej, dane z rozpoznania oraz charakterystyka obiektów uderzeń mogą być przekazywane ustnie i z pomocą map lub przedstawiane na świetlnych planszetach bądź ekranach z zastosowaniem projektorów /rzutników/. Być może w niedalekiej przyszłości będą one przekazywane bezpośrednio z terenu pola walki do sztabów pl oraz przedstawiane zainteresowanym oficerom z wykorzystaniem telewizji.

Zapoznavanie z tymi danymi może odbywać się okresowo w sali operacyjnej SD /przez oficera operacyjnego i rozpoznawczego/ lub ciągle w zależności od potrzeb i sposobu zorganizowania przekazywania.

Wszelkie dane dotyczące pododdziałów pułku, obliczeń itp. mogą być przekazywane przez specjalistów /i z bz/ za pomocą głośno mówiących środków łączności do sali operacyjnej SD, skąd może żądać ich dowódca czy też szef sztabu.

Ad D. Informacja ze sztabu pl do podległych pododdziałów będzie polegała głównie na przekazywaniu wszelkich danych związanych z za-

daniem bojowym. Chodzi tu o informowanie eskadr i bż o sytuacji taktyczno-operacyjnej w potrzebnym im zakresie; uprzedzeniu o przewidywanym zadaniu bojowym; przekazaniu wiadomości o obiekcie uderzeń i warunkach meteorologicznych.

Eskadry informują sztab pl o wykonaniu otrzymanych zadań bojowych i danych z rozpoznania, a sztab bż /do pl/ o przebiegu materiałowo-technicznego zabezpieczenia wykonania zadań.

Obieg informacji zorganizowany w podany wyżej sposób powinien zapewnić szybkie i terminowe przygotowanie danych i organizację wykonania uderzeń na wytypowane obiekty, w tym i wypracowanie decyzji przez sztab pułku, co podczas wykonywania zadań wsparcia jest szczególnie ważne.

Organizacja stanowisk dowodzenia

Wszelkie czynności związane z procesem dowodzenia sztab pułku wykonuje na stanowisku dowodzenia /SD/. Jak już wspomniano SD jest to odpowiednio urządzone pomieszczenie oraz zespół sił i środków zapewniające dowódcy dowodzenie na ziemi i w powietrzu.

W celu zapewnienia ciągłości i skuteczności dowodzenia, pułk powinien dysponować głównym SD, zapasowym /ZSD/ i niekiedy wysuniętym /WSD/. Wyposażenie techniczne SD musi umożliwiać realizację dowodzenia podczas wykonywania zadań wsparcia.

Główne SD winno być wyposażone w odpowiednie środki radiotechniczne, planszety naprowadzania, nie -- zbędne tabele z wszelkiego rodzaju obliczeniami, wykresy, tablice działań bojowych, pogody i inne.

Oficerowie sztabu pracujący na SD i personel etatowy SD powinni mieć przygotowane dla siebie miejsca pracy.

Każde miejsce pracy winno być do niej przygotowane i zapewniać znajdującemu się na nim oficerowi dobre warunki wykonywania wszelkich czynności zgodnie z jego specjalnością. W zależności więc od przeznaczenia powinny na nich być przygotowane mapy z odpowiednio wrysowaną sytuacją, tablice, wykresy, dane dotyczące posługiwania się środkami łączności itp.

Powinna być zorganizowana łączność z danego miejsca pracy do tych komórek lub osób, z którymi musi być ona utrzymana, zarówno w obrębie pułku, jak też poza jego granicami. Szczególnie ważne jest tutaj utrzymanie łączności ze sztabem dywizji, z WSD DLSzR i RPWN-ami.

Łączność ta powinna zapewnić obieg informacji, a w tym napływ danych potrzebnych do wykonywania zadań wsparcia tj.: położenie czołowych oddziałów wojsk własnych i npla; położenie ewentualnych obiektów uderzeń /od WSD DLSzR, ze sztabu DL, od samolotów rozpoznawczych/; szybkie przekazywanie zadań itp.

Zasady urządzenia i rozmieszczenia zapasowego SD są takie same, jak dla SD głównego. Praca

na ZSD odbywa się w wypadku znacznego uszkodzenia głównego SD. SD i ZSD organizuje się zwykle przy lotniskach bazowania pułków.

Wysunięte SD może być organizowane wówczas, jeżeli z różnych względów nie można kierować wykonywaniem zadań z głównego SD /ZSD/, a RPWN /WSD DLSZR/ nie mogą okazać pomocy. WSD pl organizuje się wówczas poza lotniskiem i w miarę możliwości wysuwa się je w pobliże obiektów działań /w kierunku linii styczności bojowej/. Może być urządzane w pobliżu SD zainteresowanego dowódcy ogólnowojskowego.

Jednym z momentów zapewniających sztabowi pułku właściwe warunki pracy jest zapewnienie odpowiedniego spokoju w rejonie SD i na samym SD. Dlatego też, równocześnie z organizacją SD organizuje się jego ochronę. Zadaniem ochrony jest niedopuszczanie osób niepowołanych zarówno w rejon SD jak i na SD.

W skład służby ochrony wchodzi przede wszystkim posterunki ochrony, wystawiane siłami bzd. Za organizację ochrony odpowiada zwykle zastępca dowódcy pułku lotniczego ds. ogólnych, a za jej realizację dowódca bzd. Sztab pułku /najczęściej oficer operacyjny/ według wytycznych dowódcy i jego zastępcy ds. ogólnych, w porozumieniu ze sztabem bzd ustala: ilość i skład posterunków ochrony; miejsca rozmieszczenia oraz obowiązki na każdym posterunku. Ponadto ustala się sposób działania służby ochrony w wypadku naruszenia spokoju

i bezpieczeństwa w rejonie SD oraz współpracy z posterunkami obserwacyjno-alarmowymi i obsadą obrony naziemnej w razie napadu na lotnisko z ziemi lub z powietrza.

Zagadnienia ochrony SD i sztabu, jak też ochrony lotniska są ujęte w odpowiedni dokument, noszący nazwę "plan ochrony i obrony lotniska". Jest on opracowywany przez sztab bż przy współudziale sztabu pułku.

II. SZKOLENIE SZTABU I PERSONELU LATAJĄCEGO

W celu utrzymania ciągłej, wysokiej gotowości i umiejętności wykonywania zadań bojowych przez pułk, niepoślednie znaczenie ma szkolenie oficerów sztabu i personelu latającego. Szkolenie to można rozpatrywać w dwóch podstawowych przypadkach.

Pierwszy, kiedy pułk z różnych względów nie lata na wykonanie zadań bojowych i drugi, kiedy prowadzi on działalność bojową z pełnym natężeniem.

Na przypadek pierwszy może złożyć się przerwa operacyjna, wycofanie pułku ze strefy działań bojowych na odpoczynek i uzupełnienie lub złe warunki atmosferyczne uniemożliwiające wykonywanie zadań bojowych.

Organizacja szkolenia, w tym przypadku, mało różni się od szkolenia okresu pokojowego. Sztab pułku planuje zajęcia dla oficerów sztabu, personelu latającego i pozostałych pododdziałów pułku zgodnie z programami szkolenia dla tego okresu

czasu oraz wytycznych ze sztabu dywizji. W tym celu opracowuje odpowiednie plany zajęć ujmując w nich tematykę dla poszczególnych grup szkoleniowych, miejsce, sposób przeprowadzenia i prowadzących zajęcia.

Podstawowymi zagadnieniami szkoleniowymi dla wszystkich grup w pułku wykonujących zadania wsparcia, powinno być opanowanie taktyki zwalczania różnych obiektów npla na polu walki. Ponadto, na czoło zagadnień szkoleniowych powinna wysuwać się również tematyka związana z wykrywaniem i rozpoznaniem środków broni podczas każdego lotu bojowego.

Sztab pułku należy szkolić głównie pod kątem widzenia przygotowania i organizacji wykonania zadania, a przede wszystkim w zakresie pomocy dowódcy w czasie wypracowania decyzji do uderzeń na wymienione obiekty.

W okresie działań bojowych tematyka zajęć często będzie dyktowana rozwojem sytuacji taktyczno-operacyjnej, jak też różnymi wiadomościami o sprzęcie bojowym i taktyce działań npla. W związku z tym niejednokrotnie może odbiegać od tematyki programu szkolenia bojowego. Bowiem konieczność znajomości nowego sprzętu npla ukazującego się na polu walki, i nowych sposobów walki zmusza do studiowania ich, wypracowywania najlepszych sposobów zwalczania tego sprzętu i skutecznych form przeciwstawiania się taktyce nieprzyjaciela.

Jest to szczególnie ważne w odniesieniu do personelu latającego, który musi te zagadnienia

opanować w teorii, a następnie nauczyć się zastosowania w praktyce.

Sztab pułku zbiera, w tym zakresie, doświadczenia, uogólnienia i wnioski głównie we własnym pułku. Może otrzymywać je także ze sztabu dywizji, a nawet z armii lotniczej /za pośrednictwem dywizji/.

Z teoretyczną stroną tych zagadnień personel latający jest zapoznawany drogą informacji organizowanych przez dowódcę lub szefa sztabu i wykładów prowadzonych przez wyznaczonych oficerów sztabu bądź specjalistów.

W niektórych przypadkach zajęcia te mogą prowadzić specjalnie delegowani w tym celu oficerowie ze sztabu dywizji a nawet AL.

Sztab, w tym zakresie, może być szkolony również poprzez informację i wykłady oraz drogą rozgrywania epizodów taktycznych, jak też ćwiczeń grupowych.

Praktyczne szkolenie personelu latającego pułku odbywa się początkowo na poligonie, gdzie opanowuje się i doskonalą sposoby atakowania np. jakiejś nowej wyrzutni raketowej /makiety/ lub naziemnego środka OPL npla. Ostatecznej praktyki, oczywiście, personel latający nabywa podczas praktycznego zwalczania obiektów npla.

Personel latający świeżo przybyły ze szkół bądź z pułków zapasowych ma znacznie więcej lotów szkolno-bojowych na poligonie, w stosunku do załóg, które już brały udział w ćwiczeniach bojowych i posiadają doświadczenie.

W przypadku prowadzenia przez pułk intensywnych działań bojowych trudno jest mówić o planowym szkoleniu sztabu, będzie on bowiem zajęty ciągłą pracą przygotowawczo-organizacyjno-podsumowującą. Szkolenie sprowadzi się do krótkich informacji, ale z intencją omawianą poprzednio.

Natomiast wyszkolenie w powietrzu personelu latającego, świeżo przybyłego do pułku musi być zawsze skontrolowane, bez względu na intensywność działań pułku i w razie potrzeby doskonalone na poligonach.

Szkolenie to, sztab pułku odpowiednio planuje, a realizuje personel dowódczy pułku i eskadr.

Szkolenie personelu latającego pułku podczas intensywnych działań bojowych i znajdującego się na przyfrontowym lotnisku /50-120 km od linii styczności/ utrudnia znacznie fakt konieczności maskowania samego lotniska i wylotów z niego na poligon. Nakłada to na sztab obowiązek szczególnie pieczołowitego i starannego planowania, organizowania i realizowania przedsięwzięć maskowania samego lotniska, dyscypliny lotów i przestrzegania posługiwania się środkami radiowymi podczas ćwiczeń szkoleniowych w powietrzu /nad poligonem i w rejonie lotniska/. W takich okolicznościach można również przebazowywać szkolone załogi, w miarę istniejących możliwości, na lotniska odległe dalej od linii styczności bojowej /na okres lotów szkoleniowych/.

III. DOWODZENIE

Pod pojęciem "dowodzenie" w szerokim tego słowa znaczeniu, w stosunku do pułku lotniczego wykonującego zadania wsparcia, rozumie się wykonywanie przez dowódcę i sztab czynności związanych z: organizacją przygotowania i wykonania uderzeń na cele pola walki^{1/}; kierowaniem grupami samolotów w powietrzu wykonującymi uderzenia w celu wsparcia wojsk lądowych oraz podsumowaniem rezultatów wykonania tych uderzeń.

Zakres tych czynności zależy od:

- rodzaju zadania bojowego;
- czy zadanie zostało postawione oddziałom w sposób wyczerpujący oraz od ilości i dokładności gotowych elementów decyzji otrzymywanych od stawiającego zadanie /dowódcy DLSzR lub innego przełożonego w wypadku operacyjnego podporządkowania pułku/;
- ilości dysponowanych przez dowódcę i sztab danych oraz czasu potrzebnego na przygotowanie i organizację wykonania uderzenia.

Zakres czynności wykonywanych przez sztab pułku jest uzależniony od rodzaju zadania bojowego. Im bardziej skomplikowane i trudne jest zadanie bojowe tym więcej, z reguły i bardziej różnorodne czynności musi wykonać sztab, aby zrealizować jego wykonanie.

1/ W ramach zadań wymienionych na początku skryptu.

Większość zadań bojowych związanych ze wsparciem wojsk przez pułk lotniczy charakteryzuje się tym, że:

- obiekty uderzeń są najczęściej ruchome i wymagające rozpoznania^{1/};
- sam charakter obiektów jest różny w sensie jego wielkości /np. bateria pocisków raketowych w marszu, na SO, a batalion albo pułk zmotoryzowany na przeprawach, w rejonie ześrodkowania itp./;
- obiekty uderzeń mogą występować równocześnie w kilku rejonach i pułk będzie musiał zwalczać je w tym samym czasie;
- będzie mało czasu na organizację wykonania tych zadań;
- obiekty uderzeń będą najczęściej znajdowały się w strefie dużego nasycenia środkami OPL.

Wymienione cechy nasuwają wnioski, że: obiekty uderzeń mogą zmienić swoje miejsce w czasie przygotowania i organizacji uderzenia, co będzie wymagało zdobycia przez sztab dodatkowych danych /organizację bezpośredniego rozpoznania/; niektóre obiekty będzie musiało zwalczać tylko lotnictwo wspierające wojska; zadanie trzeba będzie niejednokrotnie wykonywać różnymi sposobami; organizacja wykonania zadania będzie się odbywała najczęściej w ograniczonym czasie; sztab więcej niż

1/ Często będą znajdować się poza zasięgiem ognia środków wojsk lądowych.

w innych przypadkach^{1/} będzie musiał zajmować się zagadnieniami zabezpieczenia wykonawców przed przeciwdziałaniem środków OPL npla.

Te momenty rzutują na zakres i treść pracy sztabu pułku. Bo jeżeli pułk otrzyma np. kolejne zadanie zniszczenia rozpoznanych przepraw i zwalczania wojsk przechodzących przez nie, to zakres tej pracy siłą rzeczy jest określony i nie szeroki. Jest to bowiem zadanie kolejne, a więc takie, jakie pułk już wykonywał i sam obiekt jest rozpoznany. Sztab pułku nie musi w tym wypadku poświęcać dużo uwagi zagadnieniom rozpoznania, gdyż rodzaj i miejsce obiektu są znane. Nie potrzeba ponadto, absorbować się zagadnieniem określania najwygodniejszego ładunku bojowego, bo jest on już również dla tego obiektu znany z uderzeń poprzednich itp. W wypadku tym, niektóre elementy decyzji są już znane.

Jeżeli natomiast pułk jeszcze na przeprawy nie działał i otrzyma jako nowe zadanie właśnie zwalczanie wojsk na przeprawach, to tu zakres pracy zwiększa się od razu z tego względu, że trzeba ustalić i zorganizować przedsięwzięcia rozpoznania zarówno przepraw, jak i wojsk podchodzących do nich oraz wypracować wszystkie pozostałe elementy decyzji, a więc: podział sił na poszczególne przeprawy; ustalenie czasów uderzeń dla wydzie-

1/ Na przykład podczas działań na głębokich tyłach npla, gdzie nasycenie naziemnymi środkami OPL jest znacznie mniejsze niż w strefie przyfrontowej.

lonych grup, ładunki bojowe; trasy lotu, ugrupowania bojowe, manewr w rejonie celów, warunki atakowania itp.

Zakres i treść czynności dowódcy i sztabu zależą w procesie dowodzenia^{1/} między innymi od tego, czy zadanie zostało od razu postawione pułkowi w sposób wyczerpujący /pełny/, czy też nie oraz od ilości i dokładności otrzymanych z DL gotowych elementów decyzji.

Postawione zadanie uważa się za pełne wówczas, jeżeli zawarta w nim ilość danych umożliwia pułkowi organizację wykonania zadania. Ilość otrzymanych danych może być niekiedy niekompletna, ale jeżeli pułk jest w stanie^{2/} dane te zdobyć /ustalić/ na czas rozporządzalnymi środkami i siłami, wtedy również postawione zadanie można uważać za pełne.

Pułk w zadaniu z DL powinien otrzymać dane: cel działań, obiekt uderzenia, wyznaczone siły, czas działania.

Z elementów decyzji może otrzymać: trasę lotu lub oś tras; sposób działania w rejonie celów; sposób zabezpieczenia bojowego; zagadnienia współdziałania i dowodzenia itp. Ponadto sztabowi oddziału przekazuje się wyciągi z planów i zarządzeń łączności dywizji, zawierające postanowienia związane z łącznością w zakresie wsparcia wojsk lądowych.

1/ Chodzi tu głównie o okres przygotowania i organizacji wykonania zadania.

2/ Według oceny dowódcy dywizji.

Dane zadania bojowego niejednokrotnie pułk może otrzymać nie od razu, a częściami, w miarę precyzowania się ich w sztabie nadrzędnym. Jednak do momentu rozpoczęcia wykonywania zadania bojowego muszą być one dostarczane sztabowi oddziału w komplecie.

Otrzymanie potrzebnych danych dotyczących zadania oraz gotowych elementów decyzji na wykonanie jego, zwalnia dowódcę od wypracowania ich. Dowódca i sztab pułku mogą się tu ograniczyć do dopracowania brakujących elementów i rozpocząć realizację zadania. Dopracowanie szczegółów jest ułatwione, gdyż otrzymane dane umożliwiają to. I tak np. sztab pułku wraz z zadaniem zwalczania kolumn w marszu może otrzymać ze sztabu dywizji, oprócz danych rozpoznania, również niektóre elementy decyzji.

W przypadku gdyby pułk otrzymał zadanie w formie niepełnej /obiekt uderzenia -kolumny wojsk na drogach x, y, z/ i tylko czas uderzenia /do godz. N/, wówczas musiałby ustalać i wykonywać sam wszystkie przedsięwzięcia związane z wykonaniem zadania bojowego, w tym również wypracowania decyzji.

Warto w tym miejscu zaznaczyć, że WSD DLSZR z reguły konkretyzuje dla pułku zadania nie podając elementów decyzji. Najczęściej przekazuje: cel działań; obiekt uderzenia i jego miejsce znajdowania się; niekiedy określa czas, a także wyznaczone do uderzenia siły. Zarówno sztab dywizji

lotniczej, jak i sztab pułku lotniczego, wykonującego zadania wsparcia, powinni pamiętać o tym, że charakter współczesnych działań bojowych będzie narzucał czas organizacji i wykonania uderzenia. W większości przypadków będzie on krótki, stąd też sztab pułku stanie przed koniecznością wykonywania przedsięwzięć dowodzenia w ograniczonym czasie.

Zarówno ten moment jak i omawiane poprzednio narzucają sztabowi oddziału określone, odpowiednie do sytuacji, metody pracy. Metody te w dużej mierze będą zależały również od ilości i stopnia trudności czynności, które będzie miał do wykonania sztab podczas organizacji przygotowania wykonania zadania.

Jeżeli pułk otrzyma polecenie wykonania uderzenia /zadania/ o określonej godzinie, wyznaczającej równocześnie czasokres przygotowania do jego zrealizowania w granicach kilku godzin i jeżeli nie otrzyma przy tym gotowych elementów decyzji, a ilość czynności i stopień ich trudności będą nieduże, wówczas praca jego może przebiegać planowo, według porządku ustalonego na początku tego czasokresu przez dowódcę i szefa sztabu^{1/}. Taka sytuacja nie stawia sztabu w zbyt trudnym położeniu jeżeli chodzi o rozplanowanie i wykonanie czynności w czasie. Pomaga on dowódcy w do - pracowaniu brakujących elementów decyzji oraz ustalaniu przedsięwzięć organizacji przygotowania

^{1/} Patrz skryпт pt. "Zasady dowodzenia i służba sztabów oddziałów lotniczych".

wykonania zadania i przystępuje do ich realizacji.

W przypadku natomiast otrzymania polecenia wykonania uderzenia /zadania/ w ograniczonym czasie, sztab zostanie zmuszony do realizacji wszelkich przedsięwzięć dowodzenia w maksymalnie krótkich terminach. Jeżeli przy tym zajdzie konieczność wykonania czynności charakteryzujących się dużym stopniem trudności, wówczas sztab stanie przed trudnym problemem do rozwiązania i będzie musiał przejść na maksymalnie przyspieszone metody pracy.

Bez względu jednak na to czy zadanie jest wykonywane w jednym uderzeniu, czy też kilkoma uderzeniami oddzielnych grup, w warunkach dostatecznej ilości czasu, czy też w ramach ograniczonego czasu, ale w realnych warunkach, w procesie dowodzenia rozróżnia się okresy:

- organizacji przygotowania wykonania uderzenia /zadania/;
- kierowania wykonaniem uderzenia /zadania/;
- podsumowania rezultatów wykonania uderzenia /zadania/.

W przewidywaniu potrzeby wykonywania zadań wsparcia w warunkach ograniczonego czasu, sztab dywizji powinien, w miarę możliwości, uprzedzać o tym sztaby pułków. W takich okolicznościach, szczególnie szef sztabu oddziału zarządza na SD pogotowie sztabowe.

Pogotowie sztabowe polega na ciągłym utrzymywaniu na SD oficerów sztabu i personelu SD w najwyższym stopniu gotowości do otrzymania zadania oraz udzielenia pomocy dowódcy oddziału w zakresie przygotowania i organizacji jego wykonania, a głównie wypracowania decyzji. Obowiązuje ono również pododdziały pułku.

W tym celu każdy z oficerów sztabu, specjalistów i personelu SD, nie wyłączając dowódcy i szefa sztabu, powinien znajdować się na swoim miejscu pracy, przewidywanym dla niego instrukcjami i zarządzeniami. Należy przy tym sprawdzić funkcjonowanie środków łączności i aktualność dokumentów pracy.

Każdy oficer sztabu i oficer służby w okresie pogotowia sztabowego musi znać aktualną sytuację operacyjno-taktyczną na ziemi i w powietrzu na przewidywanym kierunku działań oddziału; analizować ją na bieżąco w zakresie swojej specjalności i przewidywać dalszy rozwój; przewidywać obiekty uderzeń i odpowiednio do tego przygotowywać na bieżąco dla dowódcy /nawet bez ich żądania/ dane potrzebne do wypracowania decyzji i organizacji wykonania uderzenia.

W okresie tym na SD powinien być znany stan gotowości bojowej pododdziałów pułku, ich możliwości wykonania przewidywanych zadań /możliwości ogniowe w czasie, w odniesieniu do promienia działań itp./; możliwości oraz terminy odtwarzania gotowości bojowej; stan zaopatrzenia w środki materiałowe.

wo-techniczne i bojowe na stoiskach i w magazynach
bz; gotowość lotniska i środków zabezpieczających
oraz wszystkiego co jest związane z działaniami
bojowymi pułku.

Dane te, z każdego miejsca pracy muszą być
dostarczane na bieżąco dowódcy /do pomieszczenia
operacyjnego/ za pomocą środków łączności dynami-
cznej, świetlnych tablic, map, rzutników, ekranów
telewizyjnych lub przez kontakt osobisty z dowód-
cą, z takim wyliczeniem, aby rozporządzał on nimi
w każdej chwili i mógł na ich podstawie wypraco-
wać wstępną decyzję oraz ustalić przedsięwzięcia
organizacji wykonania zadania.

Z chwilą zaś otrzymania zadania, dowódca po
niezbędnej ocenie sytuacji, powinien sprecyzować
ostatecznie decyzję na działania.

W warunkach ograniczonego czasu dowódca po-
winien stosować skrócone metody pracy. Dowódca po-
winien ograniczyć się do zadania oficerom sztabu
i specjalistom określonych pytań, wysłuchania na
nie odpowiedzi /czasem propozycji/ i w ciągu kil-
ku minut sprecyzować ostatecznie decyzję. Będzie
to oczywiście możliwe do wykonania szybciej lub
wolniej, lepiej albo gorzej w zależności od stop-
nia wstępnego przygotowania, jakie zapewnią dob-
rze zorganizowane pogotowie sztabowe.

W ten sposób okres przygotowania i organiza-
cji wykonania zadania /w dowodzeniu/ przesunąby
się nieco do przodu, gdyż rozpoczynałyby się nie z
chwilą otrzymania obiektu uderzenia, a nieco

wcześniej. Dzięki temu wydłuża się czas organizacji przygotowania się do wykonania zadania.

Dobrze zorganizowana praca w okresie pogotowia sztabowego stwarza również sprzyjające warunki do sprawnej i skutecznej pracy dowódcy i sztabu w okresie kierowania wykonaniem zadania. Sprawdzenie bowiem środków łączności, radiolokatorów, możliwości porozumiewania się z odpowiednimi punktami dowodzenia i przekazywania informacji /meldunków i innych danych/ zapewnia skuteczne kierowanie całym lotem, pokonywanie OPL npla /LM/, atakowanie celu, zbieranie danych o rezultatach wykonania zadania oraz przekazywanie tych danych do zainteresowanych /sztabów nadrzędnych i współdziałających/.

Pogotowie sztabowe daje więc możliwość nie tylko szybszego wypracowania decyzji, ale i sprawniejszego kierowania wykonaniem zadania. Szybsze wypracowanie decyzji umożliwia z kolei wcześniejsze wykonanie zadania w warunkach ograniczonego czasu.

Od stopnia sprawności i wszechstronności pracy sztabu zależy w dużej mierze pomyślne wykonanie zadań wsparcia. Sztab powinien, po spreycyzowaniu decyzji przez dowódcę i postawieniu zadania wykonawcom, odpowiednio ją opracować.

W pułku lotniczym wykonującym zadania wsparcia organizowane w ograniczonym czasie zadania wykonawcom najczęściej będzie stawiał sam dowódca. Może on przy tym stawiać zadanie tylko dowódcom

eskadr lub dowódcom eskadr w obecności tych grup personelu latającego, które mają dane zadanie wykonywać. Wydaje się, że ten drugi przypadek będzie częstszy. Ponadto, w zależności od ilości rozporządzalnego czasu i rodzaju zadania, może ono być stawiane ustnie na SD pułku lub na SD tej eskadry, która ma lecieć na zadanie /sztab w tym przypadku powinien dostarczyć wszystkie potrzebne do tego materiały/. Niektóre informacje dotyczące wykonania zadania mogą być również przekazywane za pomocą technicznych środków łączności na ziemi lub w powietrzu, już po wystartowaniu grupy.

Sztab ze swej strony musi każde takie nakażone do wykonania zadanie opracować pisemnie, najczęściej w postaci zarządzenia lub rozkazu bojowego, w książce zarządzeń i dostarczyć wykonawcy do wglądu i podpisu.

Sprawne przekazywanie zadań za pomocą technicznych środków łączności jest możliwe w przypadku posiadania dobrze zorganizowanej w oddziale łączności dowodzenia. Odpowiednio do zorganizowanego systemu punktów dowodzenia, w pułku wykonującym zadania wsparcia, sztab organizuje odpowiedni system łączności. System ten powinien ściśle łączyć się /zapewniać wejście lub wyjście/ z systemem łączności organów nadrzędnych /SzR, WSD DLSzR/ organizowanym również z uwzględnieniem charakteru zadań wsparcia.

System łączności w oddziale, organizowany w tym celu, powinien "wiązać" ze sobą punkty dowo -

dzenia organizowane przez pułk /SD, ZSD, WSD,SSD, SD eskadr, grupy samolotów w powietrzu/, zapew -
niać łączność z poszczególnymi RPWN, WSD DLSzR
oraz sztabami współdziałającymi z oddziałem.

Plan organizacji łączności i zasady posługi-
wania się nim proponuje szef łączności, a zatwier-
dza szef sztabu oddziału. Za całość organizacji
łączności odpowiada szef sztabu pułku. Szef szta-
bu, na podstawie decyzji dowódcy, wydaje ostate -
czne zarządzenia szefowi łączności, które punkty
dowodzenia ma on uruchomić; w jakiej kolejności i
kiedy powinny one włączać się do procesu dowodze-
nia; jaki jest wachlarz kompetencji poszczegól -
nych punktów i osób w zakresie kierowania organi-
zacją przygotowania wykonania zadania oraz samym
wykonaniem nakazanego zadania wsparcia.

Zagadnienia te szef łączności ujmuje w doku-
ment noszący nazwę "Schemat organizacji łączności
dowodzenia pułku". Dane z tego dokumentu, niezbęd-
ne wykonawcom, przekazuje się im najczęściej ust-
nie w postaci wytycznych np. po postawieniu zada-
nia bojowego. Ponadto udostępnia się do wglądu
sam dokument. Zagadnienia łączności dowodzenia
znajdują swój wyraz i w innych dokumentach opraco-
wywanych przez sztab oddziału np. w rozkazie bo -
jowym, w punkcie "dowodzenie".

IV. ZABEZPIECZENIE BOJOWE

Zabezpieczenie bojowe wykonania zadania
wsparcia jest częścią zabezpieczenia działań bo -
jowych pułku. Od właściwej jego organizacji za -

leży w dużej mierze powodzenie wykonywania zadań przez pułk. Dlatego też sztab oddziału powinien zwracać szczególną uwagę na właściwe wykonanie tego odcinka czynności w procesie dowodzenia.

Na zabezpieczenie bojowe wykonania zadania w oddziale składa się:

- rozpoznanie lotnicze;
- zabezpieczenie przed przeciwdziałaniem lotnictwa myśliwskiego npla i naziemnych środków OPL podczas wykonywania zadań /pokonywanie OPL/;
- radioelektroniczne przeciwdziałanie.

Przedsięwzięcia zabezpieczenia bojowego w oddziale powinny być organizowane i realizowane na podstawie wytycznych sztabu nadrzędnego oraz decyzji dowódcy pułku.

Już w okresie przygotowania i organizacji wykonania zadania przygotowując i dostarczając dane potrzebne dowódcy do wypracowania decyzji, poszczególni oficerowie sztabu i służb powinni przedstawiać również zagadnienia /propozycje/ dotyczące zabezpieczenia bojowego. Na podstawie otrzymanych danych i wytycznych sztabu nadrzędnego, dowódca oddziału, precyzując decyzję na wykonanie zadania wsparcia, ustala również ostatecznie zagadnienia zabezpieczenia bojowego.

Podczas wykonywania zadań wsparcia pułk prowadzi rozpoznanie bezpośrednie i kontrolne.

Niekiedy jednak może otrzymać takie zadanie wsparcia, że będzie musiał sam zdobyć dane potrzebne do jego wykonania /np. zabezpieczenie przelotu

i wysadzenie desantu powietrznego/. Wówczas do -
wódca przy pomocy sztabu powinien wypracować de-
cyzję nie tylko na wykonanie uderzeń, ale i na
rozpoznanie.

Zadanie na rozpoznanie do wykonawców - jest
przekazywane podobnie jak zadanie na uderzenie.
Może je przekazywać sam dowódca oddziału wzglę -
nie szef sztabu.

Rozpoznanie bezpośrednio powinno być prowa -
dzone bezpośrednio przed wykonaniem uderzenia .
Musi być przeprowadzone na tyle czasu przed ude -
rzeniem, aby wykonujący rozpoznanie zdążyli je
przeprowadzić, uzyskać potrzebne dane i przeka -
zać grupie wykonującej uderzenie z takim wylicze -
niem, żeby mogła ona z nich skorzystać.

Rozpoznanie bezpośrednio organizuje się więc
w celu udokładnienia danych o miejscu znajdowania
się obiektów ruchomych, zebrania danych o rozmie -
szczeniu naziemnych środków OPL npla lub o pogo -
dzie w rejonie działania.

Sztab oddziału lotniczego wykonujący zadania
wsparcia, w wypadku konieczności prowadzenia roz-
poznania bezpośredniego powinien przeanalizować
charakter rozpoznawanego obiektu /obiettów/ i na
podstawie tego ustalić, kiedy należy wysyłać roz-
poznanie bezpośrednie, w jaki sposób powinno ono
być prowadzone, jakimi siłami i z jakich podod -
działów pułku. Odpowiednio do tego należy przeka-
zać zadanie wykonawcom. Zadania na rozpoznanie
bepośrednie przekazuje się z reguły podczas sta-

wiania zadań na uderzenie. Są odzwierciedlane w zarządzeniach lub rozkazach bojowych.

Celem rozpoznania kontrolnego jest stwierdzenie rezultatów uderzeń podczas wykonywania zadań wsparcia. Jak wiadomo, podczas wsparcia, jest ono najczęściej prowadzone od razu przez załogi wykonujące zadanie. W niektórych wypadkach mogą być wysyłane w tym celu specjalne załogi z zainteresowanego bądź z innego oddziału /czasem nawet myśliwce/.

Podobnie jak rozpoznanie bezpośrednie, tak i rozpoznanie kontrolne organizuje sztab oddziału. Już podczas wypracowania decyzji składa on do wódcy propozycje, kto, kiedy, gdzie i w jaki sposób przeprowadzi rozpoznanie kontrolne.

Zadanie na to rozpoznanie przekazuje się równocześnie z zadaniem na uderzenie. Pisemnie ujmuje się w zarządzeniu lub rozkazie bojowym.

We wszystkich przypadkach rozpoznania sztab oddziału powinien zorganizować odpowiednie przyjęcie jego danych z pokładu samolotu, dopływ do zainteresowanych i zarejestrowanie. Ustala w tym celu środki łączności i kolejność przekazywania. Ponadto wiadomości z rozpoznania kontrolnego /i niekiedy z bezpośredniego/ powinny być przekazywane do sztabu nadrzędnego w "meldunku bojowym" za dzień działań opracowanym przez sztab oddziału. W razie potrzeby odpowiednie wiadomości z rozpoznania sztab pułku przekazuje do eskadr.

Przedsięwzięcia związane z zabezpieczeniem przed przeciwdziałaniem środków OPL npla /powietrznych i naziemnych/ są wykonywane zarówno siłami i środkami dowódcy nadrzędnego /DL i AL/ z jednoczesnym wykorzystaniem środków wojsk lądowych, jak i siłami oddziałów lotniczych.

Dowódca oddziału lotnictwa, wykonującego zadania wsparcia, powinien być zorientowany, jakie przedsięwzięcia umożliwiające pomyślne przenikanie OPL npla na trasach i w rejonie działań pułku są organizowane przez szczeble nadrzędne /dyżerowanie w powietrzu własnego LM, wymiatanie, obezwładnianie naziemnych środków OPL - miejsce i czas/, ułatwia to bowiem właściwe ustalenie przedsięwzięć zabezpieczenia w tym zakresie, organizowanych w ramach możliwości pułku.

Podobnie jak wszystkie elementy decyzji, tak i zabezpieczenie przed przeciwdziałaniem lotnictwa myśliwskiego npla oraz naziemnymi środkami OPL, dowódca wypracowuje przy pomocy sztabu w trakcie wypracowywania decyzji.

Sztab, a konkretnie specjaliści/szef strzelania powietrznego, nawigator/przedstawiają dowódcy dane /propozycje/ potrzebne do sprecyzowania decyzji w zakresie omawianego zagadnienia.

W celu zabezpieczenia od przeciwdziałania myśliwców npla i naziemnych środków OPL grup samolotów, lecących z oddziału lotniczego na zadania wsparcia, sztab pułku uwzględniając przedsięwzięcia zaplanowane przez sztab nadrzędny, przewiduje:

- ewentualne uzgodnienie zagadnień współdziałania z siłami wydzielonymi przez nadrzędnego dowódcę do walki z środkami OPL npla;
- organizację wykonania zadań bojowych z zastosowaniem w powietrzu manewru przeciwko środkom OPL /zmiana kursu i wysokości lotu/;
- rozśrodkowanie grup samolotów w powietrzu;
- wydzielenie grup lub załóg dla niszczenia /obezwładnienia/ naziemnych środków OPL npla na trasie przelotu i w rejonie celu;
- wyznaczanie grup lub załóg, z grup uderzeniowych lub oddzielnie, do odpierania ataków lotnictwa myśliwskiego npla.

Wymienione przedsięwzięcia nie są wykonywane wszystkie i każdorazowo. Wykonuje się je w różnych ze sobą połączeniach w zależności od sytuacji taktyczno-operacyjnej. Które z nich zapewnią wykonanie zadania powinno wynikać z oceny tej sytuacji.

Ustalone ostatecznie przez dowódcę zagadnienia omawianego zabezpieczenia przekazuje się wykonawcom równocześnie z postawieniem zadania bojowego. Powinny one znaleźć swoje odbicie w dokumentach bojowych, w jakie sztab ujmuje decyzję dowódcy na wykonanie zadania. Będzie to najczęściej "zarządzenie wstępne", lub "rozkaz bojowy". Rezultaty zabezpieczenia przed przeciwdziałaniem LM i naziemnych środków OPL npla, podobnie jak wykonania zadania podstawowego wpisuje się do "dziennika działań bojowych".

Wyszczególnione poprzednio przedsięwzięcia opracowuje się w ścisłym powiązaniu z przedsięwzięciami radioelektronicznego przeciwdziałania przeciwko radiotechnicznemu środkom przeciwnika. Dokładne ustalenie i precyzyjne zorganizowanie oraz wykonanie wszystkich rodzajów zabezpieczenia bojowego zapewnia w dużym stopniu pomyślne przenikanie OPL npla i wykonanie zadania.

Radioelektroniczne przeciwdziałanie również może być wykonywane siłami i środkami dowódcy nadrzędnego /DL, AL/, jak i siłami oddziałów lotniczych. Jest prowadzone w celu dezorientowania systemu radiotechnicznego zabezpieczenia npla z takim wyliczeniem, aby uniemożliwić mu lub utrudnić:

- wykrycie i śledzenie celów powietrznych;
- naprowadzanie myśliwców;
- zastosowanie przez npla kierowanych rakiet przeciwlotniczych i artylerii przeciwlotniczej;
- celne bombardowanie i stosowanie pocisków kierowanych na obiekty bazowania naszego lotnictwa.

W celu realizacji radioelektronicznego przeciwdziałania sztaby nadrzędne mogą organizować następujące przedsięwzięcia:

- wydzielać oddzielne siły i środki własne oraz wykorzystywać siły i środki wspieranych wojsk i zabezpieczających je związków dla obezwładnienia i niszczenia bądź zakłócania pracy środków radiotechnicznych npla;
- osłaniać ugrupowanie bojowe grup samolotów na trasach przelotów od obserwacji npla przez sto-

sowanie zakłóceń jego naziemnych stacji radio -
lokacyjnych.

- stosować zakłócenia radiowe w sieciach dowodzenia npla;
- stosować zakłócenia samolotowych, radiolokacyjnych stacji przechwytywania i celowania oraz zakłócenia radiolokacyjnych stacji przeciwlotniczych rakiet kierowanych i artylerii przeciwlotniczej npla;
- wybierać trasę i profil lotu utrudniające nieprzyjacielowi wykrywanie naszych samolotów za pomocą środków radiolokacyjnych;
- wybierać kierunki zajścia na cel i manewr w rejonie celu zapewniające zaskoczenie i utrudniające nieprzyjacielowi wykorzystanie radiolokacyjnych stacji dowodzenia środkami OPL;
- wysyłać grupy samolotów w celu zrzucania środków biernego zakłócania stacji radiolokacyjnych.

Dane dotyczące organizacji wymienionych przedsięwzięć dowódca i sztab otrzymuje opracowane w postaci różnych zarządzeń oraz wytycznych.

Wszystkie przedsięwzięcia radioelektronicznego przeciwdziałania powinny być uzgodnione i powiązane z przedsięwzięciami zabezpieczenia radiotechnicznego w celu wykluczenia wypadków zakłóceń wzajemnych.

Oddział lotniczy nie rozporządza dostatecznymi siłami i środkami, które by umożliwiły organizowanie wszystkich wymienionych wyżej przedsięwzięć, dlatego robi to w znacznie mniejszym zakresie.

W oddziale lotniczym, radioelektroniczne przeciwdziałanie jest organizowane według wytycznych sztabu nadrzędnego i decyzji dowódcy oddziału.

Wypracowując decyzję, dowódca oddziału lotniczego powinien wyraźnie zdawać sobie sprawę z tego, jaki zakres przedsięwzięć radioelektronicznego przeciwdziałania jest wykonywany przez sztab nadrzędny i jaki może być ich wpływ na pracę środków radiotechnicznych, ażeby uwzględnić to przy organizowaniu wykonania otrzymanego zadania bojowego. W oparciu o to, organizuje on przy pomocy swego sztabu i wykonuje przedsięwzięcia radioelektronicznego przeciwdziałania własnymi siłami i środkami.

Pułk lotniczy, wykonujący zadania wsparcia i uzbrojony w samoloty Lim-6 bis może organizować następujące przedsięwzięcia radioelektronicznego przeciwdziałania:

- wybierać trasę i profil lotu dla grup samolotów lecących na zadanie utrudniające lub uniemożliwiające nieprzyjacielowi wykrycie ich za pomocą stacji radiolokacyjnych;
- wyznaczać samoloty z ładunkiem kaset ASO-25 zawierających igiełki do zakłóceń biernych stacji R/1 i unieszczać /te samoloty/ w odpowiednim miejscu, w ugrupowaniu bojowym;
- wyznaczać samoloty, które zabierają do działek NR-37 odpowiedni zapas pocisków z dipolowymi

elementami odbijającymi, również do zakłóceń biernych^{1/}.

Podczas wypracowywania decyzji, dane do wypracowania tych elementów /propozycji/, przedstawia dowódca szef łączności w porozumieniu z szefem strzelania powietrznego, ponieważ w pułku lotniczym nie ma specjalisty ds. radioelektronicznego przeciwdziałania.

Dane odnośnie tego zabezpieczenia przekazuje się wykonawcom podczas stawiania zadań bojowych w formie zarządzeń i wytycznych.

Robi to częściowo dowódca /podając np. ładunek bojowy, miejsce w ugrupowaniu itp./, a częściowo szef łączności i szef strzelania powietrznego w wytycznych /określając np. sposób prowadzenia ognia pociskami zakłócającymi, miejsce lub czas zrzutu kaset itp./.

Sztab przedsięwzięcia te uwidacznia w "rozkazie bojowym".

Z chwilą wypracowania decyzji na wykonanie zadania i postawienia go wykonawcom, praca sztabu koncentruje się nie tylko na SD, ale przenosi się w znacznej mierze na lotnisko.

Udział sztabu w organizowaniu pracy na lotnisku

Pomiędzy postawieniem zadania bojowego a osiągnięciem nakazanej gotowości bojowej poprzez

1/ Mogą to być samoloty zabierające również kasety ASO-25. Mogą być różne inne kombinacje ładunku bojowego z ładunkiem do zakłóceń biernych.

dzającej bezpośrednio "okres kierowania wykonaniem zadania" jest większy lub mniejszy wycinek czasu wykorzystywany przez sztab do wykonania różnych prac.

W czasie tym sztab oddziału lotniczego koncentruje się nad wykonaniem wszelkich czynności na SD, a głównie na lotnisku, mających na celu wszechstronne i całkowite przygotowanie się wykonawców /eskadr, grup/ do wykonania postawionego im zadania bojowego i osiągnięcia nakazanej gotowości bojowej o wyznaczonej godzinie.

Podstawowe czynności sztabu w tym czasie to:

- kontrolowanie przebiegu przygotowania samolotów do lotu /tankowanie, podwieszenie odpowiedniego do zadania ładunku bojowego itp./;
- kontrola przygotowania się załóg wyznaczonych do wykonania zadania bojowego /znajomość sposobu jego wykonania, miejsce znajdowania się w ugrupowaniu bojowym oraz kryptonimy WSD DLSZR, RPWN i inne; dane łączności do pracy z nimi ; znajomość lotnisk zapasowych/;
- sprawdzenie gotowości lotniska bazowania i lotnisk zapasowych do startu i lądowania;
- sprawdzenie łączności dowodzenia, szczególnie z DL, WSD DLSZR i RPWN oraz usunięcie wszelkich uszkodzeń z takim wyliczeniem, aby z chwilą startu na zadanie nie było trudności w wydawaniu komend, korygowaniu zadania, przekazywaniu potrzebnych informacji itp.;

- ewentualne uzgodnienie zagadnień współdziałania wynikających z tytułu wykonywania zadań wsparcia wojsk lub otrzymanie ich w gotowej postaci od sztabu nadrzędnego i przekazanie ich wykonawcom;
- ciągłe śledzenie sytuacji na ziemi i w powietrzu, zbieranie o niej wszelkich danych i przekazywanie dowódcy oraz sztabom współdziałającym;
- przekazanie gotowym do startu na zadanie załogom ostatnich danych o sytuacji taktyczno-operacyjnej w rejonie działań, warunków atmosferycznych na trasie oraz ewentualnych zmian w zadaniu.

W czynnościach tych bierze udział dowódca pułku, szef sztabu oraz oficerowie sztabu i służb.

Celem ich, obok kontroli, jest zapewnienie wykonawcom w przygotowaniu do zadania wszelkiej i natychmiastowej pomocy ze szczebla pułku z takim wyliczeniem, aby o wyznaczonej godzinie osiągnąć nakazaną gotowość bojową /lub wykonać start/.

W odpowiednim czasie sztab melduje do tej instancji, od której otrzymał zadanie, o osiągnięciu nakazanej gotowości /lub o wykonaniu startu/.

Wymienione wyżej czynności, sztab planuje i realizuje w takim zakresie, na jaki zezwala fakt, czy zadanie jest poprzedzone odpowiednim okresem przygotowawczym /dostateczna ilość czasu/, czy też musi być wykonane niezwłocznie /w ograniczonym czasie/.

Z chwilą osiągnięcia nakazanego stopnia gotowości bojowej rozpoczyna się, w procesie dowodzenia, okres kierowania wykonaniem zadania. Kończy się on z momentem wylądowania ostatniej załogi, która wykonywała nakazane zadanie.

Sztab oddziału pracuje w tym okresie według ogólnie przyjętych zasad^{1/}.

Do momentów szczególnych pracy sztabu oddziału wykonującego zadania wsparcia w tym okresie można zaliczyć:

- konieczność organizowania natychmiastowego od - tworzenia gotowości bojowej samolotów i załóg, które powróciły z zadania bojowego, odpowiednio do nowo otrzymanego zadania wsparcia;
- ewentualna zmiana ładunku bojowego samolotów /które nie latały na dane zadanie/ w zależności od rodzaju otrzymanego nowego zadania ;
- konieczność ciągłego śledzenia lotu^{2/} grup le - cących na zadanie bojowe; przekazywanie ich odpowiednim punktom dowodzenia /SD lub WSD DLSzR/; pomoc w wyjściu w rejon celu;
- pomoc w powrocie na lotnisko lądowania, przekazywanie zmienionych obiektów uderzeń itp.;
- przekazywanie do sztabu DLSzR i WSD DLSzR danych o stanie gotowości bojowej eskadr i odbieranie od nich danych o sytuacji;

1/ Patrz skrypt pt.:"Zasady dowodzenia i służby sztabów oddziałów lotniczych".

2/ Za pomocą środków technicznych.

- szybkie zbieranie, opracowywanie i przekazywanie dowódcy oddziału danych potrzebnych do wypracowania decyzji /szczególnie o obiektach uderzeń/ na kolejne zadanie wsparcia;
- ewentualne organizowanie przebazowania oddziału /za nacierającymi lub przed cofającymi się wojskami/ według wytycznych sztabu nadrzędnego w celu zachowania warunków bazowania, umożliwiających wykonywanie zadań wsparcia;
- wykonywanie wszelkich prac przewidywanych na WSD /jeżeli zostało ono zorganizowane/;
- zbieranie doświadczeń wykonania zadania wsparcia i przekazywanie ich do eskadr w celu uwzględnienia podczas wykonywania zadań kolejnych.

W tym okresie sztab oddziału powinien już rozpocząć zbieranie danych o rezultatach wykonania zadania, potrzebnych do podsumowania i przekazania sprawozdań do sztabu nadrzędnego.

Z przeliczenia czynności, wykonywanych przez sztab oddziału w tym okresie, widać że przypada mu rola przede wszystkim bezpośredniego planowania wszelkich czynności wykonywanych przez sztab, pododdziały bojowe i pododdziały zabezpieczenia, związanych z przygotowaniem i organizacją oraz kierowaniem wykonania zadania bojowego.

V. WSPÓŁDZIAŁANIE

W zależności od sytuacji i potrzeb, zadania wsparcia mogą być wykonywane przez pułk różnymi siłami. Niektóre z nich mogą być wykonywane siła-

mi jednego klucza /np. zwalczanie jednej wyrzutni pocisków raketowych w marszu/ inne natomiast muszą być wykonywane przez większą ilość samolotów, np. cztery-sześć kluczy /zwalczanie dywizjonu artylerii lub raket osłanianych przez naziemne środki OPL i LM/.

Głównym obiektem uderzenia jest w drugim przypadku dywizjon artylerii lub raket, ale po - myślnie zwalczanie jego będzie zależało często od skutecznego zneutralizowania przeciwdziałania środków OPL npla, znajdujących się w tym rejonie. Działanie przeciwko dywizjonowi i środkom OPL powinno być prawie równoczesne.

Siły wydzielone na wykonanie tego zadania /cztery-sześć kluczy/ mogą być wyznaczone z dwóch, a nawet trzech eskadr pułku. Dla wykonania zadania mogą być z nich zorganizowane dwie, trzy lub więcej grupy taktycznego przeznaczenia:

- grupa uderzeniowa;
- grupa zabezpieczenia przed przeciwdziałaniem naziemnych środków OPL obiektu;
- grupa zabezpieczenia przed przeciwdziałaniem lotnictwa myśliwskiego nieprzyjaciela.

Niekiedy może być jeszcze wydzielona również grupa radioelektronicznego przeciwdziałania. Grup takich, w zależności od potrzeb i rozporządzeń - nych sił, można organizować różną ilość. Ponieważ wykonują one wspólnie jedno zadanie, sztab musi zorganizować pomiędzy nimi współdziałanie. W tym celu powinien on, jeszcze w okresie wypracowywa -

nia decyzji przez dowódcę, proponować ilość tych grup oraz sposób ich użycia i wzajemną współpracę.

Celowość wydzielenia grup i sposób użycia muszą być uzasadnione.

Dlatego też sztab pomagając dowódcy w ocenie sytuacji powinien uzasadnić:

- konieczność wydzielenia poszczególnych grup;
- ich skład;
- zadania;
- sposób i czas wykonania zadań /działanie w rejonie celu/;
- dowodzenie nimi /kto i jakie ma w stosunku do nich uprawnienia oraz sposób przekazywania komend/.

Głównym momentem w uzasadnieniu propozycji powinno być wykazanie wzajemnego wpływu działania poszczególnych grup. Konieczność np. wydzielenia grupy do zwalczania naziemnych środków musi być dyktowana koniecznością zapewnienia swobody atakowania celu przez grupę uderzeniową. Sam czas zaatakowania naziemnych środków OPL musi być tak wybrany aby zapewniał wykonanie odpowiedniej ilości zajęć niezbędnych do zrzucenia bomb lub ostrzelania środków OPL przed przylotem grupy uderzeniowej. Czas ten nie może być również za duży, gdyż w takim przypadku naziemne środki OPL, które były atakowane mogą "ożyć" przed przylotem grupy uderzeniowej i uniemożliwić jej wykonanie głównego zadania.

Określając siły do zwalczania naziemnych środków OPL sztab musi kierować się analizą charakterystyki ich jako celu, ilości, miejsca rozmieszczenia w terenie w ogóle i w stosunku do osłanianego obiektu itp.

W podobny sposób prowadzi się rozumowanie w celu ustalenia działania grupy wyznaczonej do zabezpieczenia przed przeciwdziałaniem lotnictwa myśliwskiego npla oraz grupy radioelektronicznego przeciwdziałania.

Działalność wszystkich grup zabezpieczających musi wynikać ze sposobu i czasu działania grupy uderzeniowej, bowiem od tego z reguły zależy czas i sposób wykonania zadań przez grupy zabezpieczające.

Niejednokrotnie, w rezultacie oceny sytuacji, będzie wynikała konieczność tworzenia wszystkich grup taktycznego przeznaczenia^{1/}, a ilość potrzebnych do tego celu samolotów będzie przekraczała bądź możliwości oddziały w tym zakresie, bądź będzie ograniczona rozkazem nadrzędnego dowódcy /DLSzR/. W takich okolicznościach zadaniem sztabu powinno być właśnie prowadzenie rozumowania z takim wyliczeniem, aby wyznaczone siły umiejętnie i w sposób uzasadniony podzielić pomiędzy zadanie główne i zadania zabezpieczające i zorganizować realne współdziałanie pomiędzy grupami wydzielonymi do wykonywania tych zadań.

1/ A niektórych nawet po dwie lub więcej.

Jeżeli dowódca oddziału lotniczego przy pomocy swego sztabu, umiejętnie dokona tego, równocześnie określi właściwy sposób wykonania zadania dla każdej z grup oraz ustali odpowiednie dla nich czasy w myśl zasady: żeby grupy nie przeszkadzały sobie wzajemnie podczas wykonywania zadania /jeżeli chodzi o miejsce i czas/, a na odwrót, żeby wykonanie zadania przez każdą grupę ułatwiało i umożliwiało wykonanie zadań przez inne grupy, a szczególnie przez grupę uderzeniową, wówczas można mówić o zgraniu działań tych grup i o należytej organizacji współdziałania.

Czywiście, równoległe z tym, powinny być ustalone zagadnienia dowodzenia, tj. jakie jest wzajemne podporządkowanie tych grup, kto kieruje nimi z ziemi i w powietrzu w trakcie wykonywania zadania, sposób i środki łączności z nimi i przekazywanie komend.

W podobny sposób organizuje się współdziałanie jeżeli w tym samym rejonie wykonuje zadania na różne obiekty więcej niż jedna grupa uderzeniowa w tym samym albo w zbliżonym czasie oraz z grupami bezpośredniego rozpoznania.

Zagadnienia organizacji współdziałania przekazuje się w pułku wykonawcom podczas stawiania zadań bojowych. Robi to najczęściej dowódca i mogą niektóre szczegóły uzupełniać w wytycznych oficerowie służb, na przykład, nawigator /czasy i sposób wyjścia na cele/.

Sztab zapisuje je w odpowiednich dokumentach /w rozkazie bojowym lub zarządzeniach/, a w okresie wykonywania zadania pilnuje terminowego i zgodnego z ustaleniami realizowania ich.

VI. PODSUMOWANIE DZIAŁAŃ BOJOWYCH

W działalności bojowej oddziału można wyróżnić dwa zakresy podsumowań:

- podsumowanie wykonania jakiegoś jednego zadania bojowego, które może być wykonane w jednym bądź kilku lotach grup samolotów pułku;
- podsumowanie działań bojowych pułku za pewien okres czasu podyktowany koniecznością wykonywania jakiegoś jednego zadania /np. kilkudniowa działalność oddziału w celu zabezpieczenia działań określonego desantu powietrznego/, bądź podyktowany zamkniętym okresem sprzyjających warunków atmosferycznych, w którym były wykonywane np. podobne zadania bojowe.

Najbardziej typowy dla szczebla oddziału jest ten pierwszy okres podsumowania.

Okres podsumowania wykonania zadania rozpoczyna się z chwilą wylądowania ostatniego samolotu grupy, która je wykonywała, a kończy się z chwilą przeprowadzenia podsumowania ustnego lub opracowania pisemnego i przekazania jego treści wykonawcom oraz przesłaniem odpowiedniego sprawozdania do sztabu nadrzędnego.

Zbieranie materiałów do podsumowania ma miejsce już nieco wcześniej bo w okresie kierowa-

nia wykonaniem zadania. W tym to czasie sztab zbiera meldunki radiowe od dowódców grup samolotów i poszczególnych załóg z powietrza o przebiegu i rezultatach wykonywania zadania.

Dane te można uzyskiwać również od załóg samolotów współdziałających, od ich sztabów, RPWN-ów, które naprowadzały grupy na cel oraz z WSD DLSZR.

Podstawowe wiadomości do podsumowania sztab zdobywa od dowódców grup samolotów i załóg, które wykonywały zadanie, w meldunkach ustnych i pisemnych.

Jedną z pierwszych czynności, jakie musi wykonać sztab oddziału lotniczego wykonującego za--dania wsparcia jest złożenie meldunku do sztabu nadrzędnego /DLSZR/ o powrocie grupy /grup/ samolotów z zadania. Ten, najczęściej ustny, meldunek przekazuje kodem oficer operacyjny za pomocą technicznych środków łączności. Podaje się w nim:

- z jakiego zadania powróciły załogi;
- czas i lotnisko lądowania;
- ile samolotów wylądowało, ile nie powróciło w ogóle z zadania bądź zostało uszkodzonych;
- stopień wykonania zadania /na podstawie rozporządzalnych do tego momentu danych/ oraz pogoda na trasie i w rejonie celu;
- szczególnie ważne dane: nie wykonanie zadania, wykrycie środków BMR, szczególnie silne przeciwdziałanie LM i naziemnych środków OPL npla itp.;

- ile samolotów, na którą godzinę i z jakim ewentualnie ładunkiem będzie gotowych do dalszych działań.

Podczas wykonywania "alarmowych" zadań wsparcia ma on szczególne znaczenie. Przekazuje się go do sztabu nadrzędnego w celu bieżącego informowania przełożonego dowódcy i sztabu o aktualnym stanie i gotowości bojowej pododdziałów pułku oraz o przebiegu realizacji zadań bojowych przez pułk.

Informacje o zbliżonej treści będą przekazywane również do WSD DLSZR.

Na podstawie tych meldunków sztab nadrzędny posiada obraz stanu gotowości bojowej podległych oddziałów i ma możliwość bieżącego planowania wykonywania zadań wsparcia.

Zbierając meldunki o rezultatach wykonania zadania sztab konfrontuje je z założeniami decyzji i wyciąga odpowiednie wnioski.

Czy przebieg wykonywania zadania był zgodny z decyzją czy też nie; czy było ono realizowane w przewidywanych warunkach; jeżeli były odchylenia w wykonywaniu zadania co czym były spowodowane; czy były one słuszne i uzasadnione czy nie; jakie elementy decyzji zostały zmienione i przez kogo; czy fakt ten ułatwił /usprawnił/ wykonanie zadania czy utrudnił; i czy ostatecznie zadanie zostało wykonane zgodnie z przewidywaniami czy też gorzej lub lepiej.

W swojej dalszej pracy, w tym okresie, sztab powinien wyeliminować momenty niedociągnięć, sprecyzować przedsięwzięcia zmierzające do ich usunięcia i niepowtarzania podczas następnych zadań oraz przekazać je do eskadr /przedsięwzięcia/.

Wychwytywane powinny być również pozytywne momenty wykonania zadania i także przekazywane do wykonawców.

Rezultaty wykonania zadania przekazuje się w zasadzie ustnie, zebranych w tym celu wykonawcom, w formie omówienia. Robi to najczęściej dowódca osobiście. Może je również przeprowadzić szef sztabu lub zastępca dowódcy ds. liniowych. Sformułowane w rezultacie podsumowania wnioski powinny być ujęte na piśmie w postaci wytycznych lub zarządzeń i udostępniane w razie potrzeby wykonawcom.

Do omówienia sztab powinien przygotować odpowiednie materiały. Może to być: schemat decyzji dowódcy na wykonanie zadania; schemat faktycznego przebiegu wykonywania zadania; pisemne wnioski z rezultatów i wytyczne usunięcia niedociągnięć; mapkiety celów, ugrupowań bojowych itp.

W związku z tym, że częstotliwość wykonywania zadań wsparcia przez pułk jest dość duża, są one przy tym wykonywane z reguły w niepowtarzalnych sytuacjach dających dużo wniosków na wykonywanie zadań kolejnych, dlatego podsumowywanie rezultatów powinno być robione na bieżąco.

Zbieranie, uogólnianie i wprowadzanie w życie doświadczeń z wykonywania zadań, to tylko

jeden z kierunków pracy sztabu oddziału w tym okresie. Drugi niemniej ważny, to sprawozdawczość. Sztab oddziału zgodnie z rozkazami sztabu nadrzędnego, powinien opracowywać meldunki pisemne z rezultatów wykonywanych zadań. Najczęściej będą to meldunki za dzień działań lub za noc^{1/}. Niekiedy mogą być za jakieś jedno określone zadanie. Są przekazywane do sztabu nadrzędnego na określone terminy lub doraźnie.

ZAKOŃCZENIE

Z przedstawionego w skrypcie materiału wynika, że sztab oddziału lotniczego wykonującego zadania wsparcia odgrywa dużą rolę w procesie dowodzenia. On dostarcza dowódcy wszelkich danych potrzebnych do organizacji działań bojowych. Planuje i realizuje według wytycznych dowódcy wszelkie związane z tym przedsięwzięcia. Bez czynności wykonywanych przez sztab nie do pomyślenia jest jakiegokolwiek przygotowanie i organizacja wykonania zadania, a w tym i wypracowanie decyzji. Treść, zakres i metoda pracy sztabu zależą od rodzaju zadania, danych potrzebnych do jego wykonania oraz ilości czasu jakim może on rozporządzać na jego przygotowanie i organizację.

1/ Sposób zbierania materiałów i opracowania treści, patrz skrypty pt.: "Zasady dowodzenia i służba sztabów oddziałów lotniczych" oraz "Zasady opracowania i wzory dokumentów oddziałów i związków taktycznych IO".

Zadania, w których oddział będzie wykonywał więcej niż jedno uderzenie na różne obiekty, będą najczęściej bardziej rozłożone w czasie, stąd też zakres wykonywanych przez sztab czynności będzie w tym przypadku większy, a metoda pracy odpowiednio usystematyzowana i wolniejsza.

Przy zadaniach, które trzeba wykonywać w ograniczonym czasie, zakres pracy będzie mniejszy. Będzie tu z reguły mniej elementów decyzji do ustalania /większość z nich powinna przyjść z zadaniem/, a metoda pracy niepełna i nie rozwinięta jak w poprzednim przypadku, a maksymalnie skrócona lub fragmentaryczna. Fragmentarycznie bowiem muszą być dopracowane brakujące elementy decyzji i wykonane czynności organizacyjne.

Oczywiście ani w pierwszym ani w drugim przypadku nie ma mowy o niedopatrzeniach zarówno podczas przygotowania i organizacji wykonania zadania, jak i w czasie kierowania jego wykonaniem i podsumowaniem.

W pułku wykonującym zadania wsparcia, rzecz poza tym polega na tym, że częstotliwość wykonywania czynności związanych z dowodzeniem będzie dość duża. Powinna w zasadzie równać się ilości grup wylatujących oddzielnie na zadania bojowe.

Ponadto sztab oddziału musi być ciągle w ścisłym kontakcie z tymi sztabami, punktami dowodzenia i źródłami informacji, które mają związek ze sprawami wsparcia na kierunku działań pułku .

Spełnienie tego warunku stwarza możliwości pomyślnego wykonywania zadań wsparcia.

Dowództwo i sztab pułku muszą ciągle dążyć do wypracowywania coraz doskonalszych metod pracy w zakresie rozwiązywania zagadnień szybkiej organizacji wykonania zadań wsparcia. Chodzi tu głównie o zadania, przy których organizacja przygotowania wykonania odbywa się w ograniczonym czasie.

Każda inicjatywa i przedsięwzięcie w tym kierunku może mieć decydujące znaczenie i umożliwić uprzedzenie npla w uderzeniu, co w przypadku wspomnianych wyżej zadań jest bardzo ważne.

OPRACOWAŁ:
KIER.KURSÓW LOTNICTWA OPER.

/-/ płk dypl. R. SEREGIET

Wyk. w 50 egz.

Egz. nr 1-50-bibl.tajna

Wyk. płk SEREGIET

Druk JD, dn. 22.12.71 r.

nr ks. 01938/03434/WW.

kor. L.S.

BIBLIOTEKA MAREKWA ASG WY
Archiwum Jednostki Zbrojne - Poruczników
N:ewid
043042